

mitéknak látszik a béke fontartására s nekünk úgy tetszik, hogy úgy a hatalmaknak mint a portának érdekében áll annak keresztültöltését megkönnyíteni.

A cs. és kir. kormány ennélfogva megelégedéssel fogadja a javaslatot, hogy Görögországnak tudtára adassék, miszerint kívánsága meghallgatásra talál s hogy az érdekelt felek együttes felhívásának meghatalmazottai kinevezésére, hogy a tárgyalások Konstantinápolyban újra megkezdethessenek. A hat hatalomnak a portánál levő képviselői megbíznának a mediatio gyakorlásával.

Mindamellett azt tartjuk, hogy a helyett, hogy még ma utasítást adnánk számukra, hogy conferentiába gyűljenek össze, jobb lesz nekik teljesen szabadkezet engedni, hogy a teendő fölélt egymás között megállapodásra jussanak. Ha véleménykülönbség által a szavazatok egyhangúsága lehetetlenné téteték, a conferentia megfosztatnék minden actiótól.

Ha egyszer a collectiv actio meg fogott hivatalni, akkor a hatalmak befolyásukat külön-külön csak csekélyebb súlyal és tekintéllyel tudnák érvényesíteni. A hatalmak ugyanazon célzattal által inspirált képviselői nem kevésbé mint egy conferentia, fogának bizonyoságot tehetni a hatalmak egyetértéséről s meghívulása esetén még mindig lehetne és pedig kedvezőbb kilátásokkal egy conferentia eszméjét fölkarolni. Ez az egyetlen módosítás, melyet a francia kormány javaslatán tenni óhajtunk.

Legújabbán távirják Kairóból: A khedive lemondása Tefvik pasa javára, habár még nem hivatalos, több nap óta befejezett ténynek tekintetik. Még csak néhány részletet kell szabályozni az előnyökről, melyeket a khedive kieszközölni igyekszik. Arról, hogy a khedive letétetné és utódjának Halim pasa nevezettségét, sohasem volt szó.

— Az osztrák szabadelvű körökben nagy kedveltség uralkodik a keddi választások eredménye fölött, különösen a klerikális győzelme Korneuburgban és Gotscheeben szűlt lehangoltságot. Húszokét kedden megválasztott közzül csak 8 szabadelvű és 14 klerikális vagy szlovén. Nem választattak meg újabb: Kaiser, Schürer, Rodler, Edlbacher, továbbá Weiss-Starkenfels és Razlay. Alsó-Ausztriában a tartományi választóbizottság ajánlata ellenére az occupatio két híve választott meg: Friedmann és Szesz Frigyes.

Lapszemle.

A „Nemz. Hirl.” szerint a francia köztársaság felett ez órában jó csillag jár. Alig hogy egy nagy veszélyt felidézett, egy másik csaknem akkora veszélytől megmenekült. A nemzetgyűlés Párisba tér vissza; de a császári herceg megelég. — A kamarák visszatérése Párisba igen végzetes lépés ez irányban, bár mit mondjon az európai sajtó, mely az uralkodó köztársasági tényező hatalma alatt áll és gépig ismétli a Párisból kiadott jelszavakat, ép úgy, mint a hogy a második császárság alatt ismételtet. Nincs benne kétség, hogy a köztársaság, mely kilencz hosszú év heves, de mindvégig parlamentáris küzködése között érlelődött és szilárdult meg, Párisban nem birt volna nagyra nőni, megismosodni. Ott csakhamar megfojtották volna, mint

Jókai Szegedről.

Az otthon — ház nélkül.

Soha sem láttam annyira ragaszkodni otthonához népet mint a szegedit. Mikor ez az otthon nem állt már egyből, mint egy hosszú tételeből, a mit egyfelől az árvis, másfelől a Tisza hullámai vernek, oda letelepült — épen annyi ember, a mennyi ráért. Még most is ott vannak. Száz napot töltöttek ottan. S minő száz nap volt az! Az időjárás minden mostohasága folyton változva s a visszatéréshez sommi remény. És mégis jól esett onnan a magasból visszanézni a bedült ház tetelére. S a mindenét veszített nép nem zúgolódott, nem lázongott, nem vadolt embert, nem káromolt Istent a rázudult csapásért, türt, szenvedett oly általános nemességel, hogy az ily tömegben összesítve valami isteni fogalom. Magán a nagy catastropha napján sem vesztette el ezt a nyugalmát. Beszéltünk egy polgárral, ki asztalos műhelyét ott állítá fel egy vasuti szin egyik zugában ez a vész elől egy fa tetelére menekült fel. Aztán mikor jöttek érte mentő csónakkal, azt mondta a szabadtóknak: „én itt biztos helyen vagyok, de ott ama házban hallok nagy segélykiáltásokat, elébb azokat szabaddítsák meg.” És tizenhözöt órát töltött így a kegyetlen viharban a fatetön, elutasítva a szabadtókat más nagyobb veszélyben forgó lakostársaihoz, csak akkor engedte magát elvitetni, szeszedermedten, mikor már más mind meg volt mentve. Római jellem ez!

Most már csak az öregek és gyermekek tanácsának s szánnyékok alatt, a munkaképes rész kenyérkereset után lát. Az ott maradtoknak aztán tűzhelyeik is vannak. Végül-gégül a töltésen, az ut mellett, minden partoldalban kis kátlakák vágya a földbe, ott főzik az ebédjüket. Egy-egy uszó háztetőt partra huztak, a boros hordót aláhengeri tették s kész a csapadék, a hol a szegedi

elődjeit, a radikálisok igazgatásai. Franciaország legnemesebb szellemei, a képviselői alkotmányosság hívei, a szabadság egyik legnagyobb akadályát mindenkor Páris aránytalan, tulterjedő, politikai és társadalmi mindenhatóságában, beleavatkozásában találták. — Franciaországot emancipálni Páris önkénye alól, az volt a nagy francziák a Guizot-k és Thiers-ek, a Montalambert-ek és Toqueville-ek álma. Fokozta a köztársasági parlamentarismus koczkázatait a gyarló vezetés, mely alatt a francia képviselőház, a világ e legvirharosabb gyűlékezete, ez idő szerint áll. Gambetta urban hiányzik az a magistrátus lis méltóság, biztosság és szilárdság, melyet a parlamenti elnök sokkal kevésbé nélkülözhet, mint akár egy legfőbb törvényszék elnöke. Azonban Gambetta ur meg van mentve. A császári herceg megbalt.

A „Pesti Napló” szerint a horvát országyűlés regnicoláris küldöttsége nagy követeléseket formál a pénzügyi kiegyezés alkalmából. Ki is várna tőlük egyebet? De hát az a horvát regnicoláris küldöttség és a zágrábi országgyűlés dolga, ha minden áron vereségnél akarja magát kitenni. A horvát regnicoláris küldöttség első sorban bizonyára a pénzügyi követelésekkel fog előállni s a legkevesebb, a mit kéri fog, aligha nem az lesz, hogy a horvát belgazgatási szükségletre a horvát-szlavonorsági bevételek 50 százaléka engedtesse. Azután ezen kulcsot minden esetre úgy kívánja alkalmaztatni, hogy a horvát-szlavon határörvidékből a közvetett adók és jövedékek után a zágrábi pénzügyi igazgatóságnál befolyó jövedelmek szintén a társországek bevételeinek tekintessenek. Követelni fogják továbbá, hogy a posta s államvasut horvát-szlavon jövedelméből szintén számítassák az ő javukra quóta. A horvát országgyűlés nagyon hibásan számít, ha azt hiszi, hogy Budapestre reá fognak állani ezen igények tárgyalására, ha Zágrábban e nélkül nem járulnak hozzá az újonnan megállapítandó quótához. A nehézség, mely beáll, ha a megegyezés az új quóta fölött létre nem jön, nem Magyarországban, hanem a társországeknek nehézsége, s őök jól meg fogják fontolni, hogy jókora egyezség hiányában ne kérijk-e legalább a mostani kulcs ideiglenes meghoraszabítását.

Az „Egyetértés” szerint Tisza Kálmán benső politikai háztartásához sok mindenféle szedett-vedett, ütött-kopott eszközök, tárgyak, jó barátok és házi barátok tartoznak. De mindezeket kívül vannak becsületes emberei. Ezen emberek közé tartozik Plachy Tamás is. Plachy Tamás most is felemelte szavát. Tisza Kálmánnak egyik lapja kitűzte a zászlót a vármegyék eltörlésére, a szabad tisztviselőválasztás megszűntetésére, Plachy Tamás tiszta lelke e hamis zászlót nem tűrheti. Tiltakozik az ellen, hogy a „szabadelvű” párt a kinevezési rendszer híve volna. Pedig bizony ez be fog következni. Tisza Kálmán jól tudja azt, hogy a szükség pillanatában Plachy Tamás őszinte és jóhiszemű meggyőződése megint csak olyan lenend, a milyennek azt Tisza Kálmán megkívánja. Így volt eddig, így lesz ezután is.

Az „Ellenőr” szerint: Olaszországból egy idő óta csak osztrák-magyarellenes tüntetéseket szoktunk várni. Annál meglepőbb és örvendetesebbek tehát azon monarchiánkra nézve barátságos nyilatkozatok, melyek a custozsai csontház beszentelése alkalmával, kedden tétettek. Nemes és rokonszenves gondolat volt Olaszország részéről

schillert árnulják tiz krajczárért. Együttal gyógyszerár is az, mert a ki bort iszik, azon nem fog a hidegláz.

A vasuti wagonokban pedig az iparúzókat találjuk letelepülve; ott szabó, czizmadia műhely van, s varrógépek dübörgése hangzik a locomotivoké helyett.

Ilyen a hajléktalanok otthona.

De a belvárosi romházak omladékaik között is találunk még beklóztott lakókat, a kik fűskamrákból, fűszerekből rögtönöztek a dűledék tetelén hajlékot, a mit az omladvány tulajdonosa átengedett nekik, s a hová csak mesterségesen gerendákra rakott deszkapadlókon át lehet eljutni. Ez is otthon.

Hanem fecskét nem láttam egész Szegeden. Milyen szomorú tájkép, a mi fölött nem jár madár, s a mi különös, még golya sem. Csak ember tekint még — otthonnak.

A szivattyúk.

A küladat már el van zárva, a belül maradt víztömög azonban még mindig a tó, a minnek a körülete mintegy huszonnégy ezer méter. Ennek a leasapléása a nehéz feladat. Legjobb volna a Tiszába leeresztetni, csak hogy a folyam alig 5 centiméterrel alacsonyabb a belvíznél s Tokajnál áradását jeleznek. tehát a töltést megnyitni még bajos. Ha a Tisza egyszerre nagyot esik, akkor rögtön hozzá lehet a módszerhez folyamodni.

De addig is segíteni kell, a későbbi időkről pedig előre gondoskodni.

Terv van elég: írásban és nyomtatásban. Olvastam egyet, a melyik azt ajánlja, hogy miután „egy” Tisza nem elég levezetni ezt a tömögöt vizet, ássunk még egy „másik” Tiszát. Bánáton keresztül: legyen azoknak is árnyék.

A másik azt proponálja, hogy — ez a tő innen se hová le nem folyhat, mert a Tisza medrénél mélyebb. Azért ide kell hívni Zeigmondyt,

már az is, hogy a Custozánál elesett hősök számára közös mauzoleumot épített. Custozánál a régi Ausztria az olasz egység bajnokaival mérkőzött gyilkos csatában. Az olasz egység eszméje egy vesztett csata után győzött, s Magyarország rokonszenvesen üdvözölte ez eszme győzelmét. Olaszország és Magyarország hosszú időt át barátságos viszonyt tartott egymás iránt. Amde az újabb viszálkodás után, a legmélyebb baráti viszonyban is. Ezt a keserűséget hivatva vannak megszüntetni azon rokonszenves nyilatkozatok, melyek a custozai hősök sírjánál tétettek.

A „Hon” szerint a szultán környezetében megszokták az előbbi időkből határozott ellenállást tanusítani mindaz ellen, a mi Oroszország részéről, észak felől jön; csak hogy most már átvizsik ezt az ellenállást olyan tőrre is és abba az irányba is, a hová nem kellene: most már resistentiát tanusítanak a nyugati hatalmak ellen is; pedig az egyiptomi 360 milliónyi coasolidált államadósság kétharmada francia kezében; Anglia a Suez-csatorna részvényeinek nagy halmazzát bírja, monarchiának kereskedelmileg és pénzügyileg van érdekelve a Nilus országában. De mindezen hatalmaktól akár a világ végéig fényes kedhetik Egyiptomban a félhold. De aztán az alkirályoknak is azon kell lenniük, hogy despotikus és brutális kormányzatukkal ne ártanak a nyugati édekeknek. De a szultán és a khedive nem így tesznek. Ők kihívják maguk ellen a nyugati hatalmakat. De miután Konstantinápolyban és Kairóban merev visszautasításra találtak, az ügyben leginkább érdekelt Anglia és Franciaország aligha nem Halim pasát fogják importálni alkírlának, akár tetszik a szultánnak, akár nem.

A custozai ünnep.

A custozai csontházat, mely a csataterén elhunyt hősök hamvait takarja, e hó 24-én szentelték fel ünnepélyesen. Mind monarchiának, mind Olaszország képviselője volt. A fölszentelési ünnepélyt több mint 50.000 ember nézte, kik Veronából töltudtak oda. A tér zászlókkal, cimerekkel volt díszítve: maga az emlék egy 120 láb obelisz, melynek belseje, egy kápolna, ez alkalommal koszorúkkal volt telegeelve. Az olasz tisztikar fölötté nagy számban jelent meg, ott voltak mindazon ezredek küldöttségei is, melyek résztvettek a custozai csatában. Majd megérkezik Amadeo herceg kíséretével. A herceg tábornoki egyenruhát visel s mellén szent István-rend nagy keresztjét. Ve'e jön Thun gróf díszegyenruhában, mellén az olasz korona renddel s követi őket a többi kíséret mintegy 200 kocsiában. A t'meg Amadeo után nyomul, ki az obelisz belsejében levő kápolnához tart; a kápolnában körülbelül 20 an fértek be, az istentiszteletet a canossai püspök végezte, a szertartás alkalmával többször megszólaltak az ágyuk. A herceg ezután a pavillonba ment, hol frissítőt bortak körül. Itt előlépett Camuzoni senator s elmondotta a felavatási beszédet. Beszélék még: Bonghi a senatus alelnöke, — a kamara alelnöke, ki reményét fejezte ki, hogy mindkét nemzet becsülni fogja ezental egymást, soha sem lesz egyik ur s a másik szolgálja. E kézzorítás, ez ölekezés le-

furjon nagy ártézi kutakat a tő fenekére, (kérem, nem kell nevetni!) nem azért, hogy a föld töltső fenekén folyjon ki az a víz: hanem, hogy az alsó homokrétegekbe behatolva, azokon át elszivárogojon. Egészen geológiai tanulmányon alapuló tervezet.

A harmadik, a miről hallottam, (nem olvastam, de hiteles hallomás után írom) azt tanácsolja, hogy épen nem kell azall vesződni és költözni a kormánybiztosnak, hogy az álló vizeket kiszivattyúztassa: hanem vetessen belejók sok fűmagot, az ott kikel s benővi szépen az egész területet. (Talán uszó lápra gondoltak a tervezők?) Ezek mind tekintélyes szakértőktől jönnek.

A királyi biztos és az országos bizottság azonban e helyett az álló vizek kiszivattyúzásához fogtak: koczkáztatva, hogy mennyi véczz fogja ezért érni a fejüket: miután „pumpálni” annyit is tesz, mint kölcsönözni.

A város több helyén vannak felállítva gőszivattyúk, mik a megrekedt vizet a töltés fölött a Tiszába átemelik; de a főttele az államvasut raktár udvara előtt van, a hol egy felszerelt tizenkilencz ilyen vasselánt szivja fel ormányába a vizet, a mi azután két csatornába egyesülve zuhatagként omlik a Tiszába oly erővel, hogy száz lépésnyire meglátszik, a mint visszafelé folyik az ár. Olyan az a gépecoport, mint egy valóóság ostromtelep: a föld reog a dübörgése alatt.

S az eredmény: négy centimeter apadásnaponként.

De ez a négy centimeter egy-egy megszabadult utcát jelent. Benn a városban mutatja a tovafozt ár, hogy az emberek barcza nem eredménytelen. — A víz kezd uralmát átengedni — a sárnak.

(Vége köv.)

gyen a szent béke esküje, melyet soha senki se merjen megszegni. Pianelli gróf kiemeli mindkét hadsereg hősiességét s rendszeretét. Végül Thun gr. beszélt a jelenlévők feszült figyelmé közt. Uralkodója őt bizta meg, mondja, hogy Ausztria köszönetét fejezze ki, azért, hogy halottait megtisztelték. Ez ünnepély elő fogja segíteni az Ausztria-Magyarország s Olaszország közötti jó viszonyt. Most azt várják, hogy Amadeo gróf beszélni. Valóban egy iratot vett elő, denem beszédet olvasott fel, hanem egyszerűen csak azok jegyzékét, kik ez ünnepély alkalmából kitüntetéseket nyertek. A mi monarchiának köldöttéi: Thun gróf kapta a Móricz-rend nagykeresztjét, Ripp a középkeresztet. A rendjel-osztogatás után kezdetét vette a krypta megszemlélése, miután a herceg kocsira ült, bajján Thun foglalt helyet s az indóházhoz hajtatott. Midőn a herceg Custozára hajtatott, egy kis baleset is történt; a herceg lovai megbokrosodtak, mire ő gyorsankiugrott a kocsiból s a canossai püspök kocsiján folytatta útját.

Ozman pasáról.

Ozman pasa sikkasztási és vesztegetési ügyét, mint a „Pol. Corr.”-nak írják Konstantinápolyból, egy enquete bizottság vette kezébe. Az elene emelt vádak némelyike komoly természetűnek látszik. Így pl. beszélük, hogy 60.000 okka gyapjút vett egy szállítótól, okkaját 5 piasterért. A Dari-Sura kenyveiben pedig a gyapju vételén okkankint 11 piasterre tett téve.

Miután Nusret és Fuad pasák ezeknek és más szabálytalanságoknak nyomára jöttek, mint a Dari-Sura tagjai beadták lemondásukat. Ozman pasa nem fogadta el a lemondást, s a szultánnak még csak említést se tett róla. Később ő maga kérte a szultánt, hogy e két férfit mozdítsa el. Nusret és Fuad azonban a palotába hivatván, mindent fölfedeztek a szultán előtt, s kijelenték, hogy már benyújtották lemondásukat, hogy minden felelősséget elhárítsanak magukról. Erre minisztertanácsnak kellett volna összehívni, hogy a két tábornok előadja a vádakait Ozman pasa ellen. Az utolsó pillanatban azonban értesükre adták, hogy jelenlévők a ministertanácsban nem szükséges. Ez ellen tiltakoztak, s kijelenték, hogy Ozman pasa ellen és vádlott egyszerre nem lehet. A szultán csatlakozott e „nézethez, s vizsgáló bizottság alakított, minthogy ezt maga Ozman pasa is kívánta. A szultán főképp arra törekszik, hogy mindegyik nyilvános botrány elkerültesse. Minthogy ezenfelül tudja, hogy Fuad pasa nagyon ragaszkodik hozzá, elhatározta, hogy Fuad és Ozman pasák közt kibékülést hoz létre. Fuad parancsot kapott, hogy pénteken jelenjék meg a Csillag-kioszkban s tegyen ott látogatást Ozmán pasánál. A látogatás csakugyan meg is történt. A két ellenséget rendkívül barátságosan látták egymással beszélgetni.

Két nappal később köztudomásúvá lett, hogy Nusret és Fuad pasák letétettek, azonban 10.000 piaster évi nyugdíjat kaptak. Ozman pasa győzelme és Fuaddal való kibékülése természetesen csak látszólagos; az elmozdított két musir előbb-utóbb ismét és pedig nagyobb sikerrel meg fogja kezdeni a harcot Ozman pasa ellen.

Bizonys körökben a szultánnak Ozman pasával szemben tanusított magatartását a szultán azon meggyőződéséből magyarázzák, hogy csak a plevnai hős vezetése alatt megbízható a hadsereg.

A székely nemzeti muzeum érdekében.

Maros-Vásárhely, 1879. jun. hó.

A székely nemzeti muzeum érdekében a „Kelet” 108-ik számában folyó évi május hóban nyílt sissakkal nyilvánosan felszólaltam, hogy adjanak az illetékesek némi életjelt magukról és a „székely nemzeti muzeumról”, a mely a székely nemzetnek évekkel ezelőtt felajánlatván, nemzeti vagyonunk, közkinccsá vált és így minden székely hazafinak jogában áll e nemzeti kincs iránt éfdeklődni s annak vezetését ellenőrizni; annál inkább, mert a székely nemzeti muzeum maig is elhelyezetlenül, a lelkes alapítónő gondjaira van bízva és még mindig ő költsézik a muzeum ör fizetését és más költségek körül.

E cikkemet a következő sorokkal végezttem be:

„Igen óhajtanék, ha felvilágosítást kéro cikünkre, illetékes helyről érdemleges választ kapnánk, s mi fogunk örövendeni leginkább, ha a kellő nyilvánosság hiánya miatt lehető ajákoztalanságunk adatokkal fog megezősoltatni. Minden, a nemzeti ügy iránt érdeklődő hazafi tisztelettel kérünk, szőljön hozzá a tárgyhoz, bármely lap szerkesztője örömmel nyitandó tért a szabad eszmecserének: örömmel közli a nyugodt, mérekelte és tárgyilagos véleményt és ellenvéleményt is; hiszen a sajtó legnemesebb feladata épen a vélemények kicserélése által az eszmék tisztázása, a közügy szolgálása.”

Nagy örömmre, többen is hozzá szőltek a tárgyhöz. Legelőször a „Közvélemény” június 1-én kiadott irodalmi mellékletén olvastam egy hosszabb cikket és ismertetésként a „székely nemzeti muzeumlal Szentmiklós Kálmán urtól, a mely felszólalásomat felemlítve, azzal mindenben egyetért, még a székhelyt illetőleg is, a székely fő-

várost, Maros-Vásárhelyt ajánlja székhelyül. E cikk személyes meggyőződés és értesülés alapján ismerteti a székely nemzeti muzeumot; meleg elismeréssel szól a lelkes alapítónőről és megbátorakozással említi föl, hogy habár érteetlenség szerint is, három év telt el a muzeum felajánlása óta, Háromszék megye smmit sem tett érdekében egyebet, mint hogy a cziákiró szerint „1876. június 30-án Hamlet tőprengések között elfogadta a nagyleltű ajánlatot, s azóta esküdözik, hogy a muzeumot nem fogja — elfeledni.”

A „Háromszék” czimű sepsiszentgyörgyi lap 45. és 48-ik számában szintén hosszabb cikk jelent meg „A székely nemzeti muzeum érdekében” czim alatt, a melyről — a cikk névtelenül közöltetvén — nem lehet sdnai, hogy ki írta, és hogy minő forrásból merítette értesüléseit: azonban tekintettel arra, hogy az ügydarabok főispáni számait s hivatalos adatokat közöl, habár a „Háromszék” közlönye is, de egy kell hiunem, hogy e cikk mégis a főispán és a megyei tisztviselők köréből származott, és hogy adatai megbízhatók és hitelesek.

A „Háromszék” 49 számában azonban „Tájékoztulás a székely nemzeti muzeum ügyében” czim alatt Vasa Gyula urtól, a székely nemzeti muzeum buzgó örétől, a ki ez ügyben mindenestre illetékesnek tekinthető, egy czífolat jelent meg e cikk ellen, a melyet sugalmazásból és rendeletből irottak jelez s e czífolatban az én értesüléseimet megerősítve, a többek között ezeket írja:

„A „Háromszék” ciklikirja, mint látszik, kétségteljes kell hogy vonja, miszerint a muzeum létrehozásában csakis őzr. Cserenyé ő nagysága tett és tesz, mit tehetett — és mégis ez úgy van, mert: ő hozta létre a muzeumot, mit a nagy világ is elismer; ő ajánlta s adományozta annemzetnek, mit a székely megyék is megköszöntek ő fogadta fel saját pénze előlegéből az asztalost; s hozzá fogatott a munkálathoz, ezt az asztalos, de másois is bizonyíthatják; ő rajzoltatta s mérettette fel a szükséges állványok és szekrények mintáit általam, ezt a levelek tanusítják; ő rendezte az iverget a Fekete ördöböl s fizette ki, mit az anyag és számla bizonyít; ő kérte mlts Dónáth J. törvényszéki elnök ur által a helyiséget a consistoriumtól a muz. tárgyak elhelyezésére; ő csomagoltatta be s szállíttatta le a tárgyakat, mint Háromszék megye előjárósága is tudhatja; ő tétet összeköttetéseket s levelezet (bárba Háromszék főispánja ez ellen tiltakozott); ő gondoztatta és helyeztette el saját ő épületében s tartá a látogató közönségnek nyitva annyi (4) évek óta a muzeumot; ő szorgalmazta a muzeum örnek állását és fizetését, a muzeumnak mielőbbi leszállítását; ő védte a gyakori tüzesetek és árvizek alkalmával a tárgyakat; s mi több, ő költsézik még most is a muzeum iránt. Szóval — ő tett és tesz mindent.

Sándor Kálmán.
(Vége következik.)

Irodalom és művészet.

Új könyvek.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten újabbán megjelentek:

Eisenmayer Sándor és Göbel Coelestin. Állatgyógyászat avagy a lovak, szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertések s egyéb hasznos háziállataink betegségeinek megismerése s gyógyítása, Állatorvosok, falusi gazdák és gazdasítók számára. Harmadik kiadás, számos a szövegbe nyomtatott ábrával. Ára füzve 80 kr.

Kubinyi Lajos. Iparos-gazdák könyve. Az iparos-gazda családok számára. Rajzokkal ellátva. Ára füzve 70 kr.

Kis nemzeti Muzeum 44 füzete: Bánfi János. A Szántó-család története. Elbeszélés az ifjúság és a nép számára. Ára füzve 50 kr.

Zámolyi Varga Mihály. A házi nevelés. — Példákban előadva. Szűlők, nevelők s különösen népkönyvtárak számára. A testi ápolás. Ára füzve 1 füz 50 kr.

Találmányok könyve. Ismeretek a kézműipar és műipar mesejéről. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium megbízásából átdolgozta Freceai János. Sok képpel. 35—40 füzet. Vége. (IV. kötet 5—10 füzete.) Egy-egy füzet füzve 40 kr.

Ára a most teljes négy kötetből álló munkának füzve 16 füz.

A 35—40 füzet tartalma: A sör alkotó részei. A sajtolt élesztő. — Az ecetgyártás. A savanyu erjedés mivolta. Az ecetsav előállítása. A régi eljárás s gyorsacetgyártás. Döbereiner módszer.

Fűszerek, orvoslászerek és mérgek. A fűszerek. Élettani hatásuk. A bors s paprika. Guinea-bors. A szegfűszeg. A szercsendió. A fahéj. A kardamon s gyömbér. A paradicsom-magvak. A vanília stb. — Oldott fűszerek. A fűszerek hamisítása. — A drogák s orvosi szerek. Történeti adatok. A használatos drogák. Készítők. A titkos szerek. — A mérgek s történetük. Ásványi mérgek. Növényi s állati mérgek. Hatásuk.

A hus s használata. A hus s fogyasztása. A hus chemiai alkotó részei. A huskivonat. A tudósook nézete a husvesről. A vér. A hizlálás befolyása a husra. A hus elváltozása különböző készíttési módok által. — A hus sózása, füstölés, főzése s gütése. — Az épeneltartás módjai.

Árverési hirdetés.

Alóírt kiküldött végrehajtó a polg. tk. rdt. 403 §-a értelmében ezennel közbiré teszi, hogy a Gyula-Fehérvári királyi törvényszéknek 4512/1878 számú végzése által Crisán Amália részére, Remetei József hagyatéka ellen 821 frt 10 kr. tőke s jár. iránti követelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt ingóságok összesen 6320 frtra becsülve, u. m. Abrudbánya várossábnai gyógyszerész joga, a Verespataki alsó- és felső Ferdinánd bánya államában XVI szám alatti 1/10 bányarésze és a Kornai Szent Simon Mentekén bánya államában XXII és XXIII szám alatti két egész bányarésze, — nyilvános árverés útján eladandók, minek Abrudbányán a városházánál leendő esküszózási határidőül 1879. évi július-hó 11-dik napjának délelőtti 9 órája kitűzetik, melyhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklét ingóságok ezen árverésen szükség esetében becsáron alúl is el fognak adatni.

Kelt Abrudbányán, 1879 év június-hó 22-dik napján.

SUBA JÓZSEF, kik. bir. végrehajtó.

(212)

(4—4)

IGÉRVÉNYEK

húzás július 1-én és 2-án

Bécsi sorsjegyekre csak 2 1/2 frt.
Hitel-sorsjegyekre csak 4 1/2 frt.
1854-ki sorsjegyekre csak 5 frt.
Krakói sorsjegyekre csak 1 1/2 frt.

mindkettő együtt
6 1/2 frt. és bélyeg.

Főnyeremények.

400,000, 42,000, 15,000 frt.

Mind a négy együtt csak 12 ft 50 és bélyeg.

Államsorsjegyek a 2 ft. 10 sorsjegy vételénél egy sorsjegy ingyen.

A MERCUR

kiadóhivatalának váltóüzletében. csak Bécsben, Wollzeile 13.

FIGYELEMRE MÉLTÓ!

APANAGYFALUSI

Bánffy-féle nyári

JULIUS

kapható és megrendelhető
ugy nagy- mint kis mennyi-
ségben kizárólagosan csakis

CSIKY IMRE

fűszer-kereskedésében Kolozsvárt.

Postai megrendelések azonnal
pontosan teljesítettek.

(226)

(2—4)

Süss Ferdinánd

m. kir. egyetemi mechanikus Kolozsvárt

(35) Mátyás királyuteza 4 sz. (24—*)

Ajánlja jól berendezett raktárát, mely a következőkből áll u. m. mindennemű szemüvegből, acél-, kautschuk, béka-
teknő, alumínium, ezüst és aranyba foglalva. Zwike-
rekből, úgy mint patetzwiker és szemüvegből. — Színházi
látosövek, táv- és gorcsövek. Mindennemű hőmérők, hi-
gany és fém-légsúlymérők (barometrumok).

Ez utóbbiak több évi tudományos észleletek szerint
vannak összeállítva és kolozsvári állás szerint szá-
bályozva. Továbbá mindenféle célú házi távirók.

Végre mindennemű orvosi készülékek és eszközök, vala-
mint a különféle betegségeknek megkivánczó ápolási eszközök és
tárgyak, úgy mint Lister-féle kötési cikkek is kaphatók.

Vidéki megrendelések rögtön és a legpontosabban intéztetnek el.

Luhi „MARGIT” forrás.

Ezen vegyi összetételénél fogva nevezetes gyógyviz, Európa
minden államaiban a legelső orvosi tekintélyek által sikeresen
használtatik:

légző és emésztő szervek mindenféle
bántalmainál. A tüdőbetegek

klimatikus gyógyintézetekben, különösen az általánosan ismert és
ma leglátogatottabb klimatikus gyógyintézet Görbersdorfban
a „MARGIT” forrás otthonossá vált. — Mintán a MARGIT forrás
már nagyon hamisították, figyelmeztetik a fogyasztó közönség,
hogy szükségleteit csak biztos helyeken szerezzze be.

Valódi minőségben kapható:

Csiky Imre urnál Kolozsvárt.

(181)

(9—12)

Dr. KARLOVSZKY utóda.

Mindenkinek, a ki Bécsbe utazik,

a kinek fogbaja van, ajánljuk a

D. Herzt.

(231) az 8 folsó az osztrák császár és magyar király által szabadalmakkal kiténtetett, az

inyt szabadon tartó fogak feltalálóját.

Bécs, Stadt, Adlergasse 1.

Fo-táfás gyógyítatik, odva fogak beímoztatnak.

Megjelent és Kolozsvárt

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében kapható:

A VERESHAJU. Eredeti népszimű dalokkal 3 felvonásban.
Irta Lukácsy Sándor ára 50 kr.

KOKÓ. Énekes bóhozat 5 felvonásban. Írták Clairville, Gran-
gé és Delacour ára 50 kr.

LAKÁS és BUTORZAT a XVI. és XVII. században. Irta
báró Radvánszky Béla ára 40 kr.

AZ UJ ERŐTÖRVÉNY ára 50 kr.

KÖLTEMÉNYEK. Irta Csáktornyai Lajos áral tt 50.

A TISZA SZABÁLYOZÁS és a SZEGEDI VÁL-
SÁG. Irta Herrich Károly, miniszteri tanácsos, ára 75 kr.

Egy teljes Petőfi 2 frtért!

Kapható Kolozsvárt

Stein János könyv- és zeneműkereskedésében

2 frt 10 krnak postautalványnyal való be-
küldésnél bérmentve.

Megjelent és Kolozsvárt

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében kapható:

A női- és gyermekruhák szabásraj-
zának és készítésének könnyen meg-
érthető tankönyve.

Irta s két cimképpel és 40 szabásrajzi ábrával ellátta
Maier Paulina, a reutlingeni női munka iskolatanítóje,
fordította KOZMA JÓZSEFNÉ.

Ára 3 frt 60 kr.

Szakadatlanul halad az idő s vele az igények is foko-
zodnak, melyeket a társadalom minden egyes tagja iránt támaszt.
A többiek közt megköveteli a nővilágtól is hogy mindent a mi lé-
nyére vonatkozik, s a mi testi és szellemi képességétől kitelik meg-
értsen és elsajátítson, minek azonban nem szentelhet éveket hanem
a követelményeknek a lehető legrövidebb idő alatt kell eleget ten-
nie. Nem kis fontosságú tehát, ha neki a szükségesek elsajátítására
minél könnyebb tanmód állapítatik meg.

Egy dologban ez szerzőnknek is sikerült, s ez a női- és gyer-
mekruhák mérték vévésének és rajzolásának gyakorlati tanmódja,
melyet évek hosszú során át szerzett tapasztalatai nyomán állított
össze, s mely tapintatos összeállításánál fogva tökéletesen hivatva
van céljának megfelelni.

Sok előnye is van annak ha ruháinkat magunk tudjuk készí-
teni. Ha jó módunk vagy gazdagok vagyunk e munka kellemes szo-
rakozást nyújt, fejlesztő izléstünk az az otthon kedvelteti meg, s
ha körülményeink szerényebbek szép összeget gazdálkodhatunk meg
általa, mi nem egy családunk könnyíti sorsán.

Mostani ruházatkodási módor oly tökéletességet ért el, hogy öl-
tözeteinket behatóbb tanulmány nélkül nem is készíthetjük magunk,
azért tűzte ki szerző feladatául, tanítványainak minden szabási minta
különös szemléltetése mellett a ruhák készítése módjának legrészlete-
sebb magyarázatát is adni. E könyv két fejezetre oszlik. Az első a
mérték vévét, s a szabási minták rajzolását foglalja magában, ezek
szemléltető ábráival együtt, a másik a különböző ruhadarabokhoz
szükséges szövetszeménység jegyzékét, s a ruhadarabok készítésére
szolgáló utmutatást.

Hadd szolgáljon a t. nővilágnak a női képzés ezen oly fon-
tos ágában, akár hivatása körében, akár magánhasználatban minél
több előnyére

Stein Janos

könyvkereskedése Kolozsvárt.

MAGYAR LEXIKON.

MEGJELEN FÜZETEKBE.

Egy—egy kötet 10 füzetből áll.

Eddig már 29 füzet jelent meg

és folyvást kapható csupán

STEIN JÁNOS

könyv- és zeneműkereskedésében Kolozsvárt.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt

kapható:

OLCSÓ KÖNYVTÁR.

Szerkeszti

GYULAI PÁL.

1. CSOKONAI Vitéz Mih. DOROTTYA, vagyis a dámák diadalma a farsangon, Furcsa vitézi
verszet IV. könyvben 20 kr.
2. BRETT HARTE KALIFORNIAI BESZÉLYEI. Angolból ford. Belényesi Gábor 40 kr.
3. KÖLSEY FERENCZ. ELBESZÉLÉSEI. 20 k.
4. MACAULAY T. B. MACHIAVELLI. Angolból fordította B. P. 20 kr.
5. KERÉNYI FRIGYES. ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI 1840—1861. 60 kr.
6. SANDEAU GYULA. A MONTSABREYI KASTÉLY. Beszély. Francziából ford. B. S. 20 kr.
7. KARMÁN JÓZSEF. FANNI HAGYOMÁNYAI. Beszély. 20 kr.
8. SOLOHUB gróf. ELŐKÉLŐ VILÁG. Orosz beszély. 30 kr.
9. SZIGLIGETI EDE. LILJOMFI. Eredeti vigjáték, népdalokkal, zenével, három fel. 20 kr.
10. DICKENS KÁROLY. KARÁCSONYI ÉNEK, prózában levén voltaképp egy kísértetes beszély.
Angolból fordította. Belényesi Gábor. 30 kr.
11. GOGOL MIKLÓS. BESZÉLYEK az OROSZ ÉLETBŐL. I. Köpönyeg. II. Egy kép a régi jó
időből. 20 krajczár.
12. CHATEAUBRIAND. ATALA. Francziából ford. Csiky K. 20 kr.
13. TENNYSON ALFRED. KIRÁLY-DILLEK. I. Helén. II. Ginevra. Angolból fordította
Szász Károly. 20 kr.
14. MACAULAY T. B. LORD BACON. Angolból fordította B. P. 40 kr.
15. KEMÉNY ZSIGMOND. SZERLEM és HIUSÁG. Beszély. 30 kr.
16. HUGO VICTOR. HERNI. Szomorujáték öt szakaszban. Fordította Szász Károly. 30 kr.
17. KÖLSEY FERENCZ. válogatott ZÓNOKAI MŰVEL. 60 kr.
18. JÓSIKA MIKLÓS. EGY IGAZ YMBER. Beszély. 20 kr.
19. CONSCIENCE H. A SZEGÉNY NEMES. Flamand beszély. Francziából ford. Greguss
Ágost. 40 kr.
20. POPE S. A MÜBIRÁTLÓRÓL. Tanulmány, angolból ford. Lukács Mórca 20 kr.
21. PÁLFY ALBERT. EGY KASTÉLY az ERDŐBEN. Beszély. 20 kr.
22. BOISSIER GASTON VIRGIL. Francziából. Végh Arthur. 30 kr.
23. SOLOHUB gróf A GYÓGYSZERESZNÉ. Beszély. Oroszból fordította. Brassai Sám. 20 kr.
24. MACAULAY T. B. MILTON. Angolból fordította. B. P. 20 kr.
25. GOETHE. IPHIGENIA TAURISBAN. Dráma öt felvonásban. Ford. Kis János. 30 kr.
26. BEAUMARCHAIS. FIGARO HÁZASSÁGA vagy egy napi bolondság. vigjáték öt felvonásban.
Fordította Paulay Ede. 10 kr.
27. GYULAI PÁL. A VÉN SZINÉSZ. Beszély. 20 kr.
28. STIFTER ADALB. BRIGITTA. Beszély. Németből fordította. B. J. 20 kr.
29. GAUTHIER TH. A LÉLEKCSERE. Regény. Francziából fordította. Székula Gyula. 30 kr.
30. MACAULAY T. B. BYRON. Angolból fordította. B. P. 20 kr.
31. JERROLD DOUGLAS. ZSÁK MÖR. Magyarította Belényesi Gábor. 30 kr.
32. EYNAUD A. FERIZADE DALA. Beszély. Francziából ford. Huszár Imre. 20 kr.
33. CZUCZOR G. NÉPIES KÖLTEMÉNYEI. 30 kr.
34. PRESCOTT H. E. SCHÄFFER MAGDALENA. Beszély. Németből ford. Csukássy
József. 40 kr.
35. SAYOUS E. A MONGOLOK BETÖRÉSE Magyarországra 1241—1242. Francziából fordította.
Takács István. 20 kr.
36. ZICHY ANTAL. ELBESZÉLÉSEI. 30 kr.
37. Quintus HORATIUS Flaccus. A KÖLTÉSZETRŐL. Levél a Pisókhöz. Ford. Czuczor
Gergely. 20 kr.
38. FLEGLER S. A MAGYAR TÖRTÉNETÍRÁS TÖRTÉNELME. SAYOUS Ed. A MAGYAR
TÖRTÉNELEM KÜTFORRÁSAI. Mind a kettőt fordította ifj. Szinnyei József. 60 kr.
39. SAND GYÖRGY. Az ÖRDÖG-MOCSÁR. Beszély. Francziából ford. Csukási József. 30 kr.
40. LESSING G. E. LAOKOON, vagy a festészet és költészet hatáiról. Futólagos fejtegetésekkel
a z ókori művészet történetének egyes pontjairól. Fordította és bevezette Braun Zsig-
mond. 50 kr.
41. KÖVÁCS PÁL. PARSANGI KALANDOK. Beszély. 50 kr.
42. CSOKONAI Vitéz Mih. LILLA. Érzékeny dalok III. könyvben. (1793—1802.) 30 kr.
43. MÉRIMÉE Prosper. CARMEN. Beszély. Francziából ford. B. P. 20 kr.
44. NAGY IGÁZCZ. TISZTJUTAS. Vigjáték négy felvonásban. 1842-ben akadémiai pályadíj
nyert m. 40 kr.
45. MURRAY E. C. GRENVILLE A FRANCZIA POLITIKAI ÉLETBŐL. Rajzok. Angolból fo. J.
Belényesi G. és Huszár I. 60 kr.
46. FRANKÓI VILMOS. II. LAJOS és UDVARA. Történelmi rajz. 20 kr.
47. SAND GYÖRGY. LEONI LEO. Beszély. Francziából ford. Viesi I. 50 kr.
48. MICHELET GYULA. LENGYEL- és OROSZORSZÁG. Francziából fordította de Gerando
Antonia. 30 kr.
49. FLEGLER SÁNDOR. KÖLSEY FERENCZ. Németből ford. ifj. Szinnyei József. 20 kr.
50. EGY FALUSI YÓTIARIUSNAK BUDAI UTAZÁSA, melyet önön maga abban esett visszaút-
sáival együtt az elaludt várú magyar szívek felteremtésére és mulatságra a vereske
foglat. Gyadaui J. Pál. 40 kr.
51. PLOUVIER ED. BESZÉLYEK. Francz. ford. Milesz Béla. 30 kr.
52. FEUILLET OCTAV. TRÉCOEUR JULIA. Elbeszélés. Francziából Csukási József. 30 kr.
53. KAZINCZY FERENCZ. MAGYARORSZÁGI UTAK. 20 kr.
54. TOLSTOJ L. N. gróf CSALÁDI BOLDOGSÁG. Beszély. Oroszból fordította Szentkirályi
Albert. 40 kr.
55. KISFALUDY KÁROLY. TIHAMÉR. B. szély. 30 kr.
56. FLEGLER SÁNDOR. SZALAY LÁSZLÓ és MUNKÁI. Fordította ifj. Sinnyei József. 50 kr.
57. SZIGLIGETI EDE. MAGYAR SZINÉSZEK ÉLETRAJZAI. 40 kr.
58. VASILADIS Sz. N. GALATEA. Dráma 5 felv. Uj-görögéből ford. Kállay Béni. 20 kr.
59. DAYKA GÁBOR KÖLTEMÉNYEI. 20 kr.
60. KAZINCZY FERENCZ. BACSMEGYEINEK GYÖTRÉLMEL. 30 kr.
61. GOGOL MIKLÓS. BULYBA TÁRÁSZ. Beszély. Oroszból ford. Almási László. 30 kr.
62. KISFALUDY KÁROLY. IRENE. Szomorujáték 5 felv. 30 kr.
63. ZSILINSZKY MIHÁLY. KUCPKÉZY JÁNOS. 20 kr.
64. KÖRNER TIVADAR. ZRINYI. Szomorujáték 5 felv. Németből fordította Szemere Pál.
KÖRNER ZRINYI JÉRŐL. Bíralt, írta Kölcsey Ferencz. 40 kr.
65. CSOKONAI VITÉZ M. ODAK. Két könyvben. (1794—1804.) 20 kr.
66. ANDERSEN. REGÉK és MESÉK. Fordította Milesz Béla. 30 kr.
67. KISFALUDY KÁROLY VIG BESZÉLYEI. 40 kr.
68. OUIDA. EGY PÁR KIS FACZIPÓ. Beszély. Angolból ford. Belényesi Gábor. 40 kr.
69. THEURIET. A BUZAVIRÁGOS HÁZA. Beszély. Francziából ford. Ujkéri. 30 kr.
70. SCHILLER. MÓZES KÜLDETÉSE. Ford. Jurany Gusztáv. 20 kr.
71. TAINE H. Az ESZMÉNY A MŰVÉSZETBEN. (Az „Ecole des Beaux-Arts”-ban tartott
előadások.) Francziából ford. Harraich József. 30 kr.
72. LESSING Gotthold Ephraim. BOLCS NATHAN. Drámai költemény 5 felvonásban. Németből
fordította. Zichy Antal. 50 kr.
73. BEULÉ. AUGUSTUSZ CSALÁDJÁ és KORA. Francziából átdolgozta Molnár Antal. 30 kr.
74. LINDAU PÁL. MOLIERE. Fordította Bánfi Zsigmond. 30 kr.
75. FEUILLET OCTAV. EGY NŐ NAPLOJA. Regény. Francziából ford. Fáy Béla. 40 kr.
76. MACAULAY: EREDE BERTRAND. Angolból fordította Angyal Dávid.
Francziából ford. 30 kr.
77. MOLIERE. A BOT-CISÁLTÁ DOKTOR. Vigjáték három felvonásban, fordította Kazinczy
József. 20 kr.
78. LOUIS-LENDÉ L. CAMARON. Episod a mexikói háborúból. Francziából fordította Haraszi
Gyula. 20 kr.
79. BODENSTEDT FRIGYES. SHAKESPEARE ÉLETE és MŰVEI. Fordította W. L.
80. MÉRIMÉE Prosper. COLOMBA. Beszély. Francziából fordította Szenyey József.
81. BERZSENYI DÁNIEL. VERSEI. Hatodik kiadás.
82. KISFALUDY KÁROLY. CSALÓDÁSOK. Vigjáték 4 felvon.
83. ARAGO és VERMOND. AZ ÖRDÖG NAPLOJA. Vigjáték 3 felvon., énekekkel. Francziából
fordította. Egressy Benjámin.
84. D'HAUSSONVILLE. SAND GYÖRGY. Francziából ford. P. E.
85. TELEKY LÁSZLÓ gróf. EGYENCZ. Szomorujáték 5 felvonásban.

Ugyanott kaphatók:

MAGYAR REMEKÍRŐK. Egy egy kötet 70 kr. Vörös vászonba díszesen kötve 1 frt.

1. CSOKONAI VITÉZ M. 12 kötet 15 frt.
2. KISFALUDY S. A KESERŐ SZERLEM. A költő arcképevel.
3. KISFALUDY SÁNDOR. A BOLDOG SZERLEM. A költő arcképevel.
4. KISFALUDY KÁROLY KÖLTEMÉNYEI. A költő arcképevel.
5. KAZINCZY FERENCZ KÖLTEMÉNYEI. A költő arcképevel.
6. KISFALUDY SÁNDOR. GYULA SZERELME.
7. CSOKONAI MIH. VÁLOGATOTT VERSEI. A költő arcképevel.
8. KATONA BÁNK BÁN. A költő arcképevel.
9. KÖLSEY FERENCZ VERSEI. A költő arcképevel.
10. ZRINYI SZIGETI VESZÉDELME. A költő arcképevel. 2 kötet.
11. 12. GARAY JÁNOS. SZENT LÁSZLÓ. Tört. költemény. 2 kötet.

IRODALMI KINCSTÁR. Egy egy kötet 70 kr. Kék vászonba díszesen kötve 1 frt.

1. NÉPDALOK. Petőfi S. arcképevel.
2. ROMÁNCZOK. Vörösmarty M. arcképevel.
3. 4. MAGYAR BALLADÁK KÖNYVE. Arany J. arcképevel. 2 kötet.
5. 6. KÜLFÖLDI LANT. Magyar költők műfordításai. 2 kötet.
7. EMLÉKKÖNYV. Magyar költők szemcsézett mondatai.
8. EPIGRAMMAK.
9. 10. SZERLEM DALOKAI. Válogatott gyűjtemény. 2 kötet.
11. 12. ÉLETISKOLA. Gyűjtemények, aranydíszű remekírók munkáiból. 2 kötet.

E két gyűjtemény együtt egy nagy díszes székényben. 40 frt.

Stein János

könyv- és zeneműkereskedése
Kolozsvárt.